

ת"פ 48212/05/15 - מדינת ישראל נגד סולימאן אלדראיעה

בית משפט השלום בקריית גת
ת"פ 48212-05-15 מדינת ישראל נ' אלדראיעה

בפני כבוד השופטת נועה חקלאי
בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נגד
סולימאן אלדראיעה

הנאשם

מבד דין

כתב האישום

- הנאשם הורשע על פי הודאתו בכתב אישום מתוקן המייחס לו עבירה של הסעת תושב זר השוהה שלא כדין לפי סעיף 12א(ג1) לחוק הכניסה לישראל, תשי"ב-1952. על פי עובדות כתב האישום ביום 26.3.15 הסיע הנאשם ברכבו תושב זר שאין בידי אישור כניסה ושהיה בישראל על פי חוק. האישור שהיה בידי התושב זר, פג תוקפו בתאריך 24.3.15, וימים לפני מועד ביצוע העבירה.

הסדר הטיעון

- ביום 16.3.16 הציגו הצדדים הסדר, הנאשם הודה בכתב אישום מתוקן, סוכם כי המאשימה תעתור להרשעת הנאשם ותגביל עצמה לחודשיים מאסר בעבודות שירות, ההגנה תעתור להימנעות מהרשעה, עוד סוכם כי יופנה לשירות המבחן לצורך קבלת תסקיר. וכי הצדדים ישובו להידבר לאחר תסקיר.

בית המשפט קבע כי הנאשם ביצע את העבירה המיוחסת לו, אך נמנע מלהרשיעו.

תסקיר שירות המבחן

- שירות המבחן סקר באריכות את הרקע האישי והמשפחתי של הנאשם. הנאשם גדל והתחנך במשפחה נורמטיבית, נשוי ואב ל-4 ילדים קטנים, סובל ממחלה מטאבולית כרונית ועל כן אינו כשיר לעבודה פיזית, הוכרה לו דרגת נכות של 60%. גם חלק מילדיו סובלים מאותה מחלה. המחלה, כך גם חלק מבני משפחתו המורחבת סובלים מאותה מחלה.
- הנאשם נעדר הרשעות קודמות, תיאר כי העבירה נעשתה בתום לב, הבין כי היה עליו לבדוק אישורים ולא לסמוך על הצהרת הנוסעים כי ברשותם אישורים. הבין את חומרת מעשיו וחש בושה ואשמה כלפי משפחתו בעקבות ההליך המשפטי. לדבריו בני משפחתו כועסים עליו ומתביישים בו, והוא פגע באמונם.
- שירות המבחן התרשם כי הנאשם מביע מוטיבציה לנהל אורח חיים מתפקד ושומר חוק, מביע מחויבות כלפי הטיפול בילדיו וכי ההליך המשפטי היווה גורם מרתיע ומציב גבול. עם זאת שירות המבחן התרשם כי קיימים גורמי סיכון בעניינו של הנאשם, זאת בשל המצוקה הכלכלית ממנה סובלת משפחתו, בשל עמדותיו המטשטשות ביחס לנסיבות שהובילו לביצוע העבירה, ובשל חוסר יכולת לבחון את התנהגותו המכשילה.

שירות המבחן המליץ על ענישה בדמות צו של"צ בהיקף של 120 שעות לצד ענישה מרתיעה של מאסר מותנה והתחייבות כספית.

טיעוני הצדדים

- ב"כ המאשימה טענה כי מתחם העונש ההולם נע ממאסר קצר בעבודות שירות ועד ל-8 חודשי מאסר והציגה פסיקה למתימה בטיעוניה. לאור חומרת העבירה, לאור הסיכון שיצר הנאשם בהתנהגותו, ולאור גורמי הסיכון עליהם הצביע שירות המבחן, ביקשה המאשימה שלא לאמץ את המלצת שירות המבחן ועתרה להשית על הנאשם חודשיים מאסר בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה קנס והתחייבות.
- ב"כ הנאשם מנגד, טען כי היה מקום שלא להגיש כלל כתב אישום, לדבריו אין אינדיקציה להסעה בשכר, אלא אדם שבשל נכותו ביקש לעזור לאחרים. לטענת ב"כ הנאשם אין אינדיקציה לכך שהתושב הזר נכנס שלא כדין לישראל, שכן בכתב האישום לא צוין מתי נכנס לישראל, לטענתו יכול ונכנס כדין אלא ששהה בישראל יומיים מעבר לתקופת ההיתר. לדבריו הנאשם לא הסיעו לתוך ישראל, אלא הסיעו לכיוון היציאה מישראל, אל עבר מחסום קלנדיה.
- ב"כ הנאשם ביקש להימנע מהרשעה שכן בכל מקום שילך לעבוד הרשעה תהווה הגבלה, זאת בנוסף למוגבלות הרפואית הקשה ולעובדה שאזור מגוריו הוא אזור מוכה אבטלה.
- הנאשם ביקש לומר דברים. לדבריו הנוסע הציג בפניו אישור, אלא שלא בדק את תוקפו. לדבריו יש לו בעיה רפואית ואינו יכול לעבוד כי זה יפגע בבריאותו. לדבריו מעוניין להשלים בגרויות וללמוד.

דין

- במקרה דנן, **הערך החברתי** המוגן שנפגע כתוצאה מהעבירה של הסעת שב"ח הוא שלום הציבור ובטחונו וזכותה של מדינה ריבונית לקבוע את זהות הבאים בשעריה. על חומרת מעשיהם של המסייעים, המלמדים והמעסיקים שהיום בישראל שלא כדין ועל הסיכון הטמון בכך, עמד בית המשפט העליון, לא אחת, תוך שקבע, כי יש לנקוט כלפיהם במדיניות של ענישה מחמירה, הכוללת לרוב מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח (רע"פ 3674/04 אבו סאלם נ' **מדינת ישראל**, רע"פ 8191/06 **קריספי נ. מדינת ישראל**, רע"פ 3173/09 **פראגלין נ' מדינת ישראל**).
- בחנית **מידת הפגיעה בערכים המוגנים** בנסיבות תיק זה היא ברף הנמוך, בשים לב שלתושב הזר היה אישור כניסה לישראל אישור שהייה בישראל, עד ליומיים לפני ביצוע העבירה. בפועל לא נגרמה פגיעה קונקרטית בביטחון הציבור.
- באשר ל**נסיבות ביצוע העבירות** לקחתי בחשבון כי הנאשם הסיע שוהה בלתי חוקי יחיד, כי לנוסע היה אישור שהייה בתוקף שפקע יומיים קודם לביצוע העבירה, כי אין אינדיקציה ביחס למועד כניסתו לישראל, ויכול שנכנס בשעריה כדין, לאחר שעבר את עניינה הבוחנות של הרשויות, ההסעה נעשתה בתחומי המדינה לכיוון היציאה מישראל ואין אינדיקציה להסעה בשכר.
- בחנית **מדיניות הענישה הנוהגת** מעלה כי במקרים דומים הוטלו על נאשמים עונשים החל ממאסר על תנאי (ובמקרים חריגים אף הימנעות מהרשעה) וכלה במאסר בפועל לתקופות קצרות, ראו למשל במקרים הבאים:
- רע"פ 2844/16 **ביאלה נ' מדינת ישראל**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של נסיון להסעת 3 שב"חים. בית המשפט קמא גזר עליו 80 ימי מאסר בע"ש, ערעורים בבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.
- רע"פ 9038/15 **מוחמד סרחאן נ' מדינת ישראל**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם שהורשע בעבירה של שהייה בלתי חוקית והסעת שוהה בלתי חוקי נוסף. (הנאשם וכן משפחה נוסף שהגיעו לבקר את אשתו החולה של הנאשם). בית המשפט קמא גזר עליו 3 חודשי מאסר, ערעורים בבית המשפט המחוזי והעליון נדחו.
- רע"פ 3656/05 **מנחם נ' מדינת ישראל**, התקבלה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הורשע בביצוע עבירה של הסעת שוהה בלתי חוקי (נסיעה קצרה שלא על רקע עסקי). בית משפט קמא גזר מאסר למשך 40 יום לריצוי בעבודות שירות. בית המשפט המחוזי החמיר בעונשו וגזר עליו 45 ימי מאסר לריצוי בפועל. בית המשפט העליון קיבל את הערעור והורה כי 45 ימי מאסר ירצו בעבודות שירות.
- עפ"ל (מחוז מרכז) 4224-05-14 **סאלח סרסור נ' מדינת ישראל** התקבל ערעור של נאשם שהורשע בביצוע עבירה ש להסעת שוהה בלתי חוקי, בית שמפט קמא גזר 8 חודשי מאסר תוך הפעלת 2 מאסרים מותנים בחופף. בית המשפט המחוזי קיבל את הערעור, ביטל המאסר והאריך התנאים. למערער ואשתו בעיות רפואיות שנסקרו בתסקיר ובמסמכים רפואיים. מדובר בנאשם בן 77, בעל משפחה, שלא קיבל תמורה מהשב"ח אותו הסיע.
- ראו גם: ת"פ (ב"ש) 38900-03-13 **מדינת ישראל נ' אבונודה** (הסעת שב"ח יחיד- חלודשי ע"ש); ת"פ (ס-י) 64092-12-12 **מדינת ישראל נ' כרישאת** (הסעת שב"ח יחיד בתמורה לתשלום - 21 ימי מאסר בע"ש).
- ראו מקרים בהם בתי המשפט נמנעו מהרשעה: ת"פ(רמלה) 15-16068 **מדינת ישראל נ' אחמד שוויקי** (הסעת 2 שב"חים); ת"פ (קנ"ת) 14-15756 **מדינת ישראל נ' שוורצמן** (הסעת 2 שב"חים); ת"פ (ס-י) 13-56474 **מדינת ישראל נ' נירוך** (הסעת שב"ח); ת"פ (עכו) 12-49228 **מדינת ישראל נ' מוחמד ריא** (הסעה והעסקת שב"ח יחיד); ת"פ (כ"ס) 11-32436 **מדינת ישראל נ' טטאללה** (הסעה וסיוע להעסקה); ת"פ (כ"ס) 09/2019 **מדינת ישראל נ' רצאבי** (הסעת שב"ח יחיד).
- לאור כל המפורט לעיל אני קובעת כי מתחם העונש ההולם בנסיבות המפורטות, נע ממאסר מותנה ועד 6 חודשי מאסר

הימנעות מהרשעה

- הכלל הוא כי מי שהוכחה אשמתו, יש להרשיעו בדין. עם זאת קיימים מקרים חריגים מיוחדים ויוצאי דופן בהם קיימת הצדקה להימנע מהרשעה (ע"פ 9893/06 **לאופר נ' מדינת ישראל**) וזאת כאשר עלול להיווצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם האינדיבידואלי לבין תועלתה של ההרשעה לאינטרס הציבורי-חברתי הכללי.

- במס"פ 2083/96 **כתב נ' מדינת ישראל**, פ"ד נב(3) 337 נקבע כי הימנעות מהרשעה אפשרית בהצטבר שני גורמים מרכזיים: ראשית, סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה העובדתיות על ההרשעה בלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי הענישה האחרים, ושנית ההרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקולים הנאשם.
- ישום המבחנים האמורים במקרה דנן, מעלה כי **לא ניתן להימנע הרשעת הנאשם בדין**.
- הגנה בנסיבות ביצוע העבירה שבפני הן ברף הקל, והגם שהנאשם נעדר הרשעות קודמות וככלל מנהל אורח חיים נורמטיבי, לא הוכח כי הרשעה תפגע פגיעה חמורה בשיקומו.
- הנאשם לא הוכיח כי יוצר פער בלתי נסבל בין עוצמת פגיעתה של ההרשעה הפלילית בנאשם לבין תועלת של ההרשעה לאינטרס הציבורי חברתי כללי.
- כפי שנטען בפני, הנאשם אינו עובד ולא יכול לעבוד בשל מצבו הבריאותי, כך שלא הוכחה פגיעה קונקרטית בפרנסתו, ואף לא פגיעה ערטילאית.
- הנאשם לא עבר הליך שיקומי, ומדברי שירות המבחן אף עולה כי לא נערכה בחינה פנימית לבחינת דפוסי התנהגות מכשילים ואין המלצה להעמידו במבחן.
- שירות המבחן לא המליץ על הימנעות מהרשעה. בשל מאפייניו של הנאשם המליץ כאמור על ענישה הכוללת מאסר מותנה לצורך הרתעה.

- לאור האמור, משלא מצאתי כי מתקיים החריג המאפשר הימנעות מהרשעה, **אני מרשיעה את הנאשם בדין**.

מידת עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם

- במקרה דנן, לא קיימים שיקולים אשר מצדיקים סטייה מהמתחם, לחומרה או לקולא.
- בבואי לגזור את עונשו של הנאשם בתוך מתחם העונש ההולם, לקחתי בחשבון את השיקולים הבאים:
- את היותו נעדר עבר פלילי.
- את נטיית האחריות על מעשיו.
- את פגיעת העונש בנאשם ובמשפחתו, לרבות בשל המצב הבריאותי של בני המשפחה, העובדה שהנאשם אינו יכול לעבוד בשל נכותו, ומטפל בילדיו הנדרשים לטיפול רפואי אינטנסיבי.
- את האמור בתסקיר שירות המבחן. מצד אחד, גורמי הסיכון הנשקפים מהנאשם, ומן הצד האחר, את התרשמות שירות המבחן כי ההליך המשפטי היה מרתיע ומציב גבול ואת המוטיבציה של הנאשם לנהל אורח חיים נורמטיבי.
- את המלצת שירות המבחן באשר לעונש ההולם בנסיבות תיק זה.
- את שיקול הרתעת היחיד והריבויבגדרו של המתחם.
- לאחר ששקלתי מכלול השיקולים, ראיתי לנכון לגזור את עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם העונש ההולם. בשים לב למצבו הרפואי של הנאשם ושל ילדיו ובשים לב שבסופו של יום הנאשם הורשע בדין לא ויטל עליו עונש של"צ.
- אשר על-כן, מצאתי לנכון ולמידתי לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:**
- 3חודשי מאסר על תנאי, לכל יעבור הנאשם במשך 3 שנים מהיום עבירה על חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952.
- פסילה על תנאי בת 4 חודשים למשך 3 שנים שלא יעבור עבירות על חוק הכניסה לישראל
- התחייבות כספית בסך 3,000 ₪ שלא יעבור עבירה על חוק הכניסה לישראל התשי"ב-1952 למשך שנתיים מהיום.על הנאשם לחתום על ההתחייבות עוד היום אחרת יאסר למשך 15 יום.

זכות ערעור תוך 45 יום לביהמ"ש המחוזי.

יניתה והודעה היום י' ניסן תשע"ז, 06/04/2017 במעמד הנוכחים.

עמוד 2

